

Archeologische Werkgroep Hoogovens & Velsen

Noordzeekanaal: vondsten uit de prehistorie

Bij de verbreding van het Noordzeekanaal zijn opgravingen gedaan (1967-1970) door de Archeologische Werkgroep Velsen. Bij dit onderzoek is onder andere bewoning vanaf de Bronstijd (ongeveer 2000 v. Chr.) aangetoond. Er zijn opmerkelijke vondsten gedaan zoals aardewerk uit de Hilversumcultuur, het sieraad van Velsen' en barnsteenkralen.

De oudste boemerang van Nederland

Bij opgravingen (1962-1964) op 'Rooswijk', op het terrein van Tata Steel (voorheen Hoogovens) is een bijzondere vondst gedaan: een boemerang van eikenhout. Dit is de oudste boemerang van Nederland en wordt gedateerd rond 470 v Chr. Dat op deze plek al vroeg gewoond werd, bewijst de opgraving van een aantal huisplattegronden van boerderijen uit de Late IJzertijd en Vroeg Romeinse Tijd. Naast de boemerang zijn op deze plek typisch Romeinse voorwerpen gevonden. Bijvoorbeeld de speelschijfjes waarmee het molenspel werd gespeeld.

Romeinse bewoning in Velsen

Fort Flevum (Velsen 1) is een bekende havenplaats in de Romeinse tijd, gelegen aan de meest noordelijke grens van het toenmalige Romeinse rijk. Een belangrijke, strategische locatie die vanaf 15 tot 28 na Chr. intensief in gebruik is geweest. Van 1972 tot 1984 is het havenfort (2 ha groot) gelegen op de huidige locatie van de Wijkertunnel, onderzocht.

Het complex Velsen 2 (omgeving Velsertunnel) wordt beschouwd als de tweede Romeinse bewoningsfase: van 39 tot 50 na Chr. Twee opgravingen (1964 en 1997) zijn hier uitgevoerd, in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam. Het getoonde aardewerk is afkomstig van deze site. In Velsbroek is een offerplaats uit de Romeinse tijd gevonden. Onder de talloze vondsten bevonden zich een zilveren Keltische torque (halsketting) en bronzen armbanden.

Boerderij uit de Karolingische tijd

Het terrein van Hoogovens (tegenwoordig Tata Steel) kent een lange bewoningsgeschiedenis. Op de locatie Plakkenlaadhuis E zijn een huisplattegrond en houten waterput uit de Karolingische tijd (begin 9^e eeuw) opgegraven. De opgraving (van 1967-1970) heeft veel vondsten opgeleverd: aardewerk (lokaal en geïmporteerd) en metalen voorwerpen. Van ijzeren spijkers tot mantelspelden. Bijzondere vondsten vormden de complete skeletten van een hond en een koe.

Vondsten uit de 17e eeuw

In 1977 zijn bij de uitbreiding van het Centraal Emplacement op het Hoogoventerrein de resten van een boerderij uit de 17e eeuw gevonden. Behalve het bakstenen woongedeelte met kelder en een houten stal, zijn twee bakstenen waterputten gevonden. In het woongedeelte en in de waterputten zijn veel restanten van aardewerk en metalen gebruiksvoorwerpen gevonden. Te zien zijn de glazen braamnoppen van een roemer (een glas), een middeleeuws drinkglas en scherven van een porseleinen schotel. Deze schotels met afbeelding van een 'putto' (engelfiguur) werden door de Haarlemse pottenbakker Verstraete (1625-1650) vervaardigd.

© Copyright AW-Hoogovens en Velsen 2013